

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

7-8. évfolyamos tanulók számára

1. forduló

Össz.pontszám:	60p	
----------------	-----	--

Beküldési határidő: 2012. november 07.

Név:.....

Lakcím:.....

Iskola neve, címe:.....

.....

1. Az alábbi feladatban a tűz szó megfelelő ragos vagy képzett alakjaival kell kiegészítened!

Ne játssz a! teszi érte a kezét. Oltsd el a! Teca igazán pattant menyecske. Megmelegedtünk a Az olimpiai záróünnepségetjáték koronázta meg. Követlek téged- vízen át. A dobott minden felesleges dolgot. Januárban el..... az összes fát. Úgy fél tőle, mint a

10p	
-----	--

2. Honnan valók az idézetek? Kik a szerzők?

„Tüzesen süt le a nyári nap sugára

Az ég tetejéről a juhászbojtárra.”

Szerző:..... Műcím:

„Este van, este van... a tűz sem világít,

Kezdi hunyorgatni hamvas szempilláit;”

Szerző: Műcím:

4p	
----	--

3. Minden sorban négy szót találsz, melyek közül kettő rokon értelmű. Jelöld aláhúzással a két szinonimát!

Boldog, jómódú, gazdag, boldoguló

Csalafinta, mézes-mázos, jóakarátú, behízeltgő

Zaklat, morog, becsmérel, háborgat

Bizonytalan, álnok, felemás,kétszínű

Gátol, visszariaszt, becsap, akadályoz

Korhely, félszeg,sovány, keszeg

Elmesél, híresztel, terjeszt, megismétel

7p	
----	--

4. Keress szabályt az alábbi sorokban!

János játékos

Győző gyűjtögető

Rita rajongó

Fogalmazd meg a felfedezett szabályt!

.....

Folytasd a sorokat e szabály alapján!

Szandra

Bianka

Emese

5p	
----	--

5. Keress a keresztrejtvényben öt helytelenül írt tulajdonnevet, és írd őket helyesen a pontsorokra! Vízszintesen vagy függőlegesen is haladhatsz.

T	■	P	É	T	E	R	■	U
E	M	E	L	E	T	■	P	L
■	A	T	I	L	A	■	G	Á
Ú	R	I	■	I	L	L	U	S
T	I	■	L	■	O	M	S	Z
S	A	L	A	O	N	■	Z	L
Z	N	■	K	R	■	O	T	Ó
É	■	P	A	S	Á	K	A	T
L	E	■	T	I	L	T	■	■

.....

.....

.....

5p	
----	--

6. Az alábbi betűcsoportok egy-egy közmondást rejtenek. Felismered őket?

AIE E IE E EE AÁA

O Ú IÓ Ő

II A O E EŐ

6p	
-----------	--

7. Olvasd el az alábbi versrészletet, majd válaszolj a kérdésekre!

Tudod, Janka lányom, hullt aznap a zápor,
Sehova se mentem vóna igazából,
Csak hát ugye esett, meg dörgött az ég is,
Szép időnk van, mondok, csak elmegyek mégis.

Surrantam a sás közt, lépkedtem a lankán,
Így van, ahogy mondom, hidd el, pici Jankám,
Toppantam a tóhoz, dübögtem a dombon,
Az utolsó szóig így van, ahogy mondom,

Rám eshet az eső, nem szégyellem aztat,
Nincs nekem esernyőm, nem vagyok én gazdag,
De lelkemnek vizek sosem gatszuláltak,
Nem ok nélkül hínak engem Makulának...

(Varró Dániel: Túl a Maszat-hegyen – részlet)

- Kik a vers szereplői?
.....
- Mit jelent a szó: *gatszuláltak*?
- Milyen ellentétet találsz az első versszakban?
.....
- Milyen korú lehet Makula?
- Keress a szövegből szavakat ennek bizonyítására!
.....
- Melyik melléknevet juttatja eszedbe Makula neve?

g. Mivel lehetne alátámasztani, hogy ő mégsem ilyen?

.....
.....

h. Magyarázd meg a következő fogalmat!

alliteráció

.....
.....

i. Keresd ki és húzd alá a versszövegben az alliterációkat!

12p	
-----	--

8. A szöveg mondatai felcserélődtek. Számozással alakítsd ki a megfelelő sorrendet!

.... Nem volt a közelben se folyó, se nyersanyag, a nemesebb építőanyagot is messziről kellett szállítani.

.... A város dinamikus fejlődésének három okát is megnevezhetjük. Debrecen a fekete föld, a nyírségi homoktenger határán egyfajta pusztai kikötővé fejlődött.

... Debrecen a 18. század legnagyobb lélekszámú magyar városa volt a maga harmincezer lakosával.

... A debreceni városiasodás harmadik fontos tényezője a református egyház, A református Kollégium léte és kisugárzó szerepe volt.

... A török hódoltság alatt a város három országrész határán feküdt, s ez kereskedelmére is előnyösen hatott.

.... Debrecen így tudott lépést tartani a nyugati kultúra fejlődésével.

.... A Kollégium a legnehezebb időkben is kijuttatta diákjait a nyugati protestáns egyetemekre, Hollandiába, Skóciába vagy Németországba.

7p	
----	--

9. „Őrizkedj attól, akinek csak egy könyve van!” – mondta Aquinói Szent Tamás. Keress példákat az idézett mondatokban a mássalhangzó törvényekre!

jelölt teljes hasonulás:

összeolvadás:

zöngésség szerinti részleges hasonulás:

4p	
----	--